

ÖĞRETMEN ADAYLARININ WEB TABANLI MESLEKİ GELİŞİME YÖNELİK MOTİVASYONLARININ BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ¹

Furkan AYDIN

Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, furkanaydin@live.com

Mehmet Barış HORZUM

Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, mhorzum@sakarya.edu.tr

Özlem CANAN GÜNGÖREN

Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ocanan@sakarya.edu.tr

Özet

Bu araştırmanın amacı öğretmen adaylarının web tabanlı mesleki gelişime yönelik motivasyonlarının cinsiyet, öğrenim gördükleri bölüm ve internet kullanma becerilerine göre farklılık gösterip göstermediğini incelemektir. Bu amaç doğrultusunda araştırma kesitsel tarama modelinde yürütülmüştür. Araştırmaya 2012-2013 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Karadeniz Bölgesinde yer alan bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde öğrenim gören toplam 433 öğretmen adayı araştırmaya katılmıştır. Öğretmen adaylarının 306'sı kadın 127'si ise erkektir. Öğretmen adaylarının web tabanlı mesleki gelişime yönelik motivasyonlarını ölçmek üzere Kao, Wu ve Tsai (2011) tarafından geliştirilen, Çakır ve Horzum (2013) tarafından Türkçeye uyarlanan ölçme aracı kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının cinsiyetlerine ve internet kullanım becerilerine göre web tabanlı mesleki gelişime yönelik motivasyonları arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür. Bunun yanında öğretmen adaylarının bölümlerine göre web tabanlı mesleki gelişime yönelik motivasyon ölçeğinin alt boyutlarından kişisel ilgi ve sosyal uyum puanlarında anlamlı farklılık bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen adayları, Web Tabanlı Mesleki Gelişime Yönelik Motivasyon, Cinsiyet, Bölüm, İnternet Kullanım Becerisi.

EXAMINING MOTIVATION TOWARDS WEB BASED PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF PRE-SERVICE TEACHERS IN TERMS OF DIFFERENT VARIABLES

Abstract

The aim of the study is to determine if pre-service teachers' motivation towards web based professional development differ or not according to gender, department and internet usage skills variables. In the research, cross sectional survey model was used. The study was performed with 433 pre-service teachers in total who are studying in the second term of 2012-2012 education year in faculty of education at a state university from Karadeniz part of Turkey. In order to determine the pre-service teachers' motivation towards web based professional development in the study, motivation towards web based professional development scale developed by Kao, Wu and Tsai (2011) and adapted into Turkish Çakır and Horzum (2013) was used. It was found that there is not statistically significant difference according to gender and internet usage skills of pre-service teachers in motivation towards web based professional development. Besides it was found that there is a statistically significant difference according to department of pre-service teachers in motivation towards web based professional development sub factors of personal interest and social stimulation.

Key Words: Pre-service teachers, motivation towards web based professional development, gender, department, internet usage skills.

¹ Bu makale 6-8 Haziran 2014 tarihinde İstanbul'da düzenlenen ERPA kongresinde aynı adla sunulan bildirinin genişletilmiş halidir.

Giriş

İnternet içinde bulunduğumuz çağda hayatımızı her yönüyle olumlu etkileyen teknolojik gelişmelerin başında yer alır. Günümüzde insan hayatının hemen hemen her alanında büyük bir ölçüde internetten yararlanıldığı görülmektedir. İnternetin insan hayatını her yönüyle sarması ve olumlu etkileri internetin eğitimde kullanımını yaygınlaştırmıştır. İçinde bulunduğumuz yüzyılda eğitim-öğretimin öğrenme süreçler; bilgi, beceri, deneyim ve iş imkânı sunan diploma ve sertifikasyona dayalı mekânların dışında gerçekleşmektedir (Demir Kaymak ve Horzum, 2013).

30 Haziran 2012 tarihli internet kullanımı verilerine bakıldığında dünya nüfusunun %34.3'ü; Türkiye'nin ise %45.7'sinin internet kullandığı görülmüştür (Internet Word Stat, 2012). İnternetin eğitimde yüz yüze eğitimi desteklemek veya doğrudan internet üzerinden öğrenmeleri gerçekleştirmek amacıyla kullanıldığı görülmektedir. Günümüzde internet yükseköğretim kurumlarında destek amacıyla etkin bir biçimde ve yaygın olarak kullanılmaktadır. İnternet üzerinden öğrenme faaliyetlerine bakıldığında yükseköğretimde öğrenim görenlerden %30'undan daha fazlası çevrimiçi öğrenmeyle bir ders almıştır (Allen ve Seaman, 2011). Bu yönüyle internetin eğitsel amaçlı kullanımı yaygın olduğu ve yaygınlaşmaya devam edeceği ifade edilebilir.

İnternet hem öğretmen yetiştirme hem de öğretmenlerin mesleki gelişimlerinde kullanılan teknolojilerin başında gelmektedir (Horzum, 2012, 2013). Öğretmen yetiştirme ve öğretmenlerin mesleki gelişim faaliyetleri düşünüldüğünde bunlarda teknoloji temelli uygulamalar ön plana çıkmaktadır. Çünkü günümüzde bilginin her geçen gün artması, teknolojinin hızlı gelişimi ve etkileriyle mesleki anlamda donanımlı öğretmen olabilmek için bilgi ve becerilerin güncellenmesi gerekmektedir (Beşoluk ve Horzum, 2011).

Mesleki gelişim faaliyetlerinin hem güncel bilgiler sunmak hem de daha fazla kitleye erişmek açısından internet üzerinden gerçekleştirilmesi önem kazanmaktadır. Öğretmenlerle yapılan mesleki gelişim faaliyetleri genellikle yüz yüze etkinliklerle gerçekleştirilmesine rağmen öğretmenlerin çalışan bireyler olduğu düşünüldüğünde web tabanlı eğitim ile hizmetiçi eğitimler ve mesleki gelişim eğitimler önem kazanmaktadır. Bu uygulamalar genellikle web tabanlı mesleki gelişim olarak alanyazında yer bulmaktadır (Kao, Wu ve Tsai, 2011).

İnternet temelli mesleki gelişim, uzman öğretmenler ve akademisyenlerin internet üzerinden dersler, etkinlikler, atölye çalışmaları, kaynaklar ve çevrimiçi etkileşimlerle öğrenme olanağı sağlar (Treacy, Kleiman ve Peterson, 2002). Böyle bir uygulama öğretmenlere hem alanlarında güncel kalmalarını sağlamak hem de teknoloji kullanma becerilerini artırmak ve de teknoloji destekli öğrenme deneyimleri kazandırmak açısından faydalı olacakken çok geniş bir coğrafyadan öğretmenlere istenilen zaman aralıklarında sık sık bu eğitimlerin sunulmasına da olanak sağlayacaktır.

*Öğretmen Adaylarının Web Tabanlı Mesleki Gelişime Yönelik Motivasyonlarının
Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi*

Web tabanlı mesleki gelişimin önemi her geçen gün arttığından öğretmenlerin buna yönelik araştırmalar yapması önemli bir unsur olarak görülmektedir. Alanyazın incelendiğinde web tabanlı mesleki gelişime yönelik sınırlı sayıda araştırmayla karşılaşılmaktadır. Web tabanlı mesleki gelişimle ilgili çalışmalarda bu uygulamaların etkili olmasında önemli bazı değişkenler bulunmaktadır. Bunların arasında web tabanlı teknolojileri kabul etme ve bu teknolojileri eğitime entegre etme öz-yeterliliği (Horzum ve Canan Güngören, 2012), motivasyon (Kao, Wu ve Tsai, 2011), inanç ve tutum gibi (Kao ve Tsai, 2009) psikolojik değişkenler bunlardan bazılarıdır.

Bu çalışmalar arasında Giguere, Formica ve Harding (2004) tarafından gerçekleştirilen çalışmada web tabanlı mesleki gelişime yönelik eğitimin memnuniyeti artırdığı bulunmuştur. Whitaker, Kinzie, Kraft-Sayre, Mashburn ve Pianta (2007) araştırmasında web tabanlı mesleki gelişim servisinin kullanımına yönelik örnek olay çalışması gerçekleştirerek, web kayıtları ve görüşmelerin analizi sonucunda büyük çaptaki web tabanlı mesleki gelişim servisinin öğretmenlerin destek aldığı algılarını arttığını ortaya koymuşlardır. Pianta, Mashburn, Downer, Hamre ve Justice (2008) tarafından 113 kreş öğretmeni ile gerçekleştirilen web tabanlı mesleki gelişim uygulamasında web tabanlı mesleki gelişime katılan öğretmenlerle öğrenci etkileşiminde etkileşimde bulunamayan öğrencilerin daha fazla kazanım elde ettiği ortaya çıkmıştır. Yine benzer şekilde Downer, Kraft-Sayre ve Pianta'nın (2009) çalışmasında da web tabanlı mesleki gelişim uygulamasının öğretmen öğrenci etkileşiminde riskli öğrencilerle daha yüksek kalitede etkileşim kurulduğu görülmüştür.

Kao ve Tsai (2009) 421 ilköğretim öğretmeniyle yaptığı çalışmada internete yönelik öz yeterlik ve web tabanlı öğrenmeye yönelik inançların, web tabanlı mesleki gelişime yönelik tutumların anlamlı yordayıcısı olarak bulunmuştur. Kao, Wu ve Tsai (2011) 484 ilköğretim öğretmeniyle yaptığı çalışmada internet öz yeterliliği ve web tabanlı öğrenmeye yönelik davranışsal inançların, web tabanlı mesleki gelişime yönelik motivasyonun anlamlı birer yordayıcısı olarak bulunmuştur. Çakır ve Horzum (2013) 599 öğretmen adayıyla yaptığı çalışmada web tabanlı mesleki gelişime yönelik motivasyonda cinsiyete, herhangi bir yerde çalışıp çalışmama ve internet kullanım yeterlilikleri bakımından anlamlı bir farklılığı olmadığı bulunmuştur.

Bu çalışmalar arasında web tabanlı mesleki gelişime yönelik motivasyon ve bunu etkileyen faktörlere yönelik çalışmalar önem kazanmaktadır (Kao, Wu ve Tsai, 2011). Web tabanlı mesleki gelişime yönelik motivasyonla ilgili sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır (Kao ve Tsai, 2009, Kao, Wu ve Tsai, 2011). Bu çalışmada öğretmen adaylarının web tabanlı mesleki gelişime yönelik motivasyon düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığının incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu araştırmanın modeli kesitsel tarama modelidir. Kesitsel tarama modelinde bir değişkeni betimlemek için bu değişkenin özellikleri tek bir defada ölçülerek raporlanır (Fraenkel ve Wallen, 2006).

Çalışma Grubu

Bu çalışmada Karadeniz bölgesinde yer alan devlet üniversitelerindeki araştırmacılar tarafından kolay ulaşılabilen bir üniversite belirlenmiş ve çalışma bu belirlenen üniversitede öğrenim gören toplam 433 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Bu öğretmen adaylarından 306'sı (%70.7) kadın, 127'si (%29.9) erkektir. 147 (%33.9) öğretmen adayı Matematik Bölümünde, 141'i (%32.6) Fen ve Teknoloji Eğitimi Bölümünde, 94'ü (%21.7) Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitiminde ve 51'i (%11.8) Yabancı Diller eğitimi bölümünde öğrenim görmektedir. 239 (%55.2) öğretmen adayı internet kullanım becerisini çok kötü, 124'ü (%28.6) kötü, 39'u (%9) orta ve 31'i (%7.2) iyi düzeyde internet kullanım becerisine sahip olduğunu ifade etmiştir.

Veri Toplama Araçları

Öğretmen adaylarının web tabanlı gelişime yönelik motivasyonlarını ölçmek üzere web tabanlı gelişime yönelik motivasyon ölçeği kullanılmıştır. Bu ölçek 5'li Likert tipinde toplam 29 madde içermektedir. Ölçek Kao, Wu ve Tsai (2011) tarafından web tabanlı gelişime yönelik motivasyonu ölçmek üzere 6 alt faktörden oluşacak şekilde geliştirilmiştir. Ölçeğin alt faktörleri kişisel ilgi, mesleki teşvik, dış beklentiler, pratik geliştirme, sosyal iletişim ve sosyal uyarıdır. Ölçeğin Türkçeye uyarlaması Çakır ve Horzum (2013) tarafından yapılmıştır. Bu çalışma kapsamında ölçeğin Türkçe formunun iç tutarlılık katsayısı .93 olarak bulunmuştur. Ölçeğin doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarında uyum indeksleri $\chi^2/sd = 3.56$ RMSEA=0.079, SRMR=0.11, GFI=0.83, AGFI=0.80, CFI=0.96, NFI=0.95 ve NNFI=0.96 olarak bulunmuştur. Ölçeğin alt boyutlarının Cronbach alfa değerlerine bakıldığında yukarıda ifade edilen alt faktörlerin değerleri sıra ile .84, .87, .81, .74, .79 ve .82'dir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu araştırmanın verileri ölçeğin elden dağıtılarak doldurulması yoluyla toplanmıştır. Araştırmada elde edilen veriler SPSS 13.0 paket programına girilerek istatistiksel işlemler yapılmıştır. Verilerin analizinde ilişkisiz örneklem için t testi, ilişkili ölçümler için ve tek yönlü ANOVA testleri kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırmada ilk olarak web tabanlı mesleki gelişime yönelik motivasyon ölçeğinin alt boyutlarına yönelik aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmıştır. Web tabanlı mesleki gelişime yönelik motivasyon ölçeği alt boyutlarından kişisel ilginin ortalaması (standart sapma) 3.16 (0.72), mesleki teşvikin ortalaması (standart sapma) 3.93 (0.90), dış beklentilerin ortalaması (standart sapma) 2.97 (0.69), pratik geliştirmenin ortalaması (standart sapma) 3.83

*Öğretmen Adaylarının Web Tabanlı Mesleki Gelişime Yönelik Motivasyonlarının
Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi*

(0.88), sosyal iletişimin ortalaması (standart sapma) 3.49 (0.90) ve sosyal uyarının ortalaması (standart sapma) 3.24 (0.90) olarak bulunmuştur. Ölçeğin alt boyutları için aritmetik ortalamalara bakıldığında dış beklentiler hariç tüm boyutların ortalamasının ortalama değerden (3) yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum öğretmen adaylarının web tabanlı mesleki gelişime yönelik motivasyonlarının dış beklenti boyutu hariç ortalamasının üzerinde olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte mesleki teşvik ve pratik geliştirme boyutlarının en yüksek değere sahip olduğu dış beklenti boyutunun ise en düşük değere sahip olduğu da ortaya çıkmıştır. Web tabanlı mesleki gelişime yönelik motivasyon ölçeğinin 6 alt boyutundan alınan puanlar arasında fark olup olmadığını incelemek üzere ilişkili ölçümler için ANOVA analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda ölçeği alt boyutlarından alınan puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur ($F(1,432)= 33.945, p<.05$). Hangi faktör ya da faktörlerden kaynaklı farklılığın oluştuğunu bulmak için yapılan Bonferroni çoklu karşılaştırma testi sonucunda dış beklenti boyutunun diğer 5 faktörden anlamlı derecede düşük olduğu görülmüştür. Ayrıca mesleki teşvik ve pratik geliştirme faktörlerinin ise diğer 4 faktörden anlamlı derecede yüksek bulunmuştur.

Araştırmada kullanılan web tabanlı gelişime yönelik motivasyon ölçeğinin alt boyutlarına yönelik cinsiyet değişkenine göre farklılık olup olmadığına bakılmıştır. Cinsiyete ilişkin olarak yapılan t-testi sonucunda elde edilen veriler Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Öğretmen Adaylarının Cinsiyetlerinin Web Tabanlı Gelişime Yönelik Motivasyon Düzeylerine Etkisi

Faktörler	Cinsiyet	N	\bar{x}	S	sd	t	P
Kişisel ilgi	Kadın	306	15.87	3.63	431	0.582	0.561
	Erkek	127	15.65	3.47			
Mesleki Teşvik	Kadın	306	15.88	3.58	431	1.431	0.153
	Erkek	127	15.33	3.67			
Dış Beklentiler	Kadın	306	17.93	4.02	431	1.015	0.311
	Erkek	127	17.48	4.43			
Pratik Geliştirme	Kadın	306	19.38	4.23	431	1.842	0.066
	Erkek	127	18.52	4.76			
Sosyal İletişim	Kadın	306	17.53	4.41	431	0.460	0.646
	Erkek	127	17.31	4.71			
Sosyal Uyarı	Kadın	306	12.83	3.50	431	-0.947	0.344
	Erkek	127	13.19	3.83			

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının web tabanlı gelişime yönelik motivasyon düzeyleri ile ilgili kişisel ilgi ($t= 0.582$), mesleki teşvik ($t= 1.431$), dış beklenti ($t= 1.015$), pratik geliştirme ($t= 1.842$), sosyal iletişim ($t= 0.460$) ve sosyal uyarı ($t= -0.947$) açısından cinsiyete göre anlamlı farklılık olmadığı ($p>.05$) görülmektedir. Bu bulgu öğretmen adaylarının web tabanlı gelişime yönelik motivasyon düzeylerinde cinsiyetin anlamlı bir farklılık oluşturmadığını gösterebilecek niteliktedir.

Araştırmada ikinci olarak web tabanlı gelişime yönelik motivasyon ölçeğinin alt boyutlarına yönelik bölüm değişkenine göre farklılık olup olmadığına bakılmıştır. Araştırmada dört bölüm ele alındığı için bölüm değişkenine ilişkin olarak tek yönlü ANOVA analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda öğretmen adaylarının web tabanlı gelişime yönelik motivasyon düzeyleri ile ilgili mesleki teşvik ($F(3,429)= 1.360$), dış beklenti ($F(3,429)= 0.321$), pratik geliştirme ($F(3,429)= 0.528$) ve sosyal iletişim ($F(3,429)= 1.479$) açısından öğrenim görülen bölüme göre anlamlı farklılık olmadığı ($p>.05$) ortaya çıkmıştır. Bunun yanında kişisel ilgi ($F(3,429)= 2.677$) ve sosyal uyarı ($F(3,429)= 4.733$) boyutlarında ise öğrenim görülen bölüme göre anlamlı farklılık olduğu ($p<.05$) bulunmuştur. Anlamlı farklılık bulunan boyutlarda hangi bölümlerde anlamlı farklılık olduğunu incelemek üzere Bonferroni çoklu karşılaştırma testi uygulanmıştır. Test sonucunda web tabanlı gelişime yönelik motivasyon düzeyleri bakımından bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının ($=16.65$) matematik bölümünde öğrenim gören öğrencilere göre ($=15.41$) kişisel ilgi düzeylerinin, matematik bölümünde öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarının ($=13.81$) ise fen ve teknoloji eğitimi bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarına ($=12.29$) göre sosyal uyarı düzeylerinin daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Araştırmada üçüncü olarak web tabanlı gelişime yönelik motivasyon ölçeğinin alt boyutlarına yönelik interneti etkili kullanma değişkenine göre farklılık olup olmadığına tek yönlü ANOVA analizi yapılmıştır. Araştırmada interneti etkili kullanma düzeyinin dört seçeneği (çok kötü, kötü, orta, iyi) ele alındığı için bu değişkene ilişkin olarak tek yönlü ANOVA analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda öğretmen adaylarının web tabanlı gelişime yönelik motivasyon düzeyleri ile ilgili kişisel ilgi ($F(3,429)= 0.201$), mesleki teşvik ($F(3,429)= 0.622$), dış beklenti ($F(3,429)= 0.999$), pratik geliştirme ($F(3,429)= 0.284$), sosyal iletişim ($F(3,429)= 0.620$) ve sosyal uyarı ($F(3,429)= 1.808$) açısından interneti etkili kullanma becerisine göre anlamlı farklılık olmadığı ($p>.05$) ortaya çıkmıştır. Bu bulgu öğretmen adaylarının web tabanlı gelişime yönelik motivasyon düzeylerinde interneti kullanma becerisinin anlamlı bir farklılık oluşturmadığını gösterebilecek niteliktedir.

Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmada web tabanlı mesleki gelişime yönelik motivasyonda mesleki teşvik ve pratik geliştirme boyutlarının en yüksek puan, alınan dış beklenti boyutunun ise en düşük puan alınan boyut olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca yapılan analizlerde mesleki teşvik ve pratik geliştirme boyutlarının diğer boyutlara göre istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek, dış beklenti boyutunun ise anlamlı derecede düşük olduğu bulunmuştur. Bu yönüyle öğretmen adaylarının web tabanlı mesleki gelişime yönelik motivasyonlarının dış beklentilerden etkilenmediğini görülmektedir. Öğretmen adayları, meslektaşlarının ya da öğrenci arkadaşlarının beklentilerinin web tabanlı mesleki gelişime yönelik motivasyonlarını etkileme düzeylerinin en az olduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca öğretmen adayları, işe

girmenin ve mesleklerinde ilerlemenin (mesleki teşvik) web tabanlı mesleki gelişime yönelik motivasyonlarını en çok etkilediğini de ifade etmişlerdir. Ayrıca web tabanlı mesleki gelişimin öğretmenlerin öğretim sürecinde daha etkili olmalarına yardımcı olacağını (pratik geliştirme) ifade edilebilir.

Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının web tabanlı gelişime yönelik motivasyonlarının cinsiyet ve interneti etkili kullanma değişkenlerine göre farklılaşmadığı bulunmuştur. Bu bulgular Kao, Wu ve Tsai (2011) ve Çakır ve Horzum'un (2013) bulguları ile tutarlılık göstermektedir. Öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre motivasyonlarında farklılık olmaması kız ve erkek öğrencilerin web tabanlı mesleki gelişime yönelik motivasyon düzeylerinin birbirlerine yakın olduğunu göstermektedir. Bu yönüyle öğretmen adaylarının her iki cinsiyet açısından da mesleki gelişimlerini ve öğretimlerinin etkililiğini artırmada web tabanlı mesleki gelişime katılmanın önemli olduğunu algıladıkları ifade edilebilir. Öğretmen adayları mesleğe daha başlamadıkları için böyle bir uygulamada cinsiyet açısından benzer motivasyona sahip oldukları söylenebilir. Ayrıca öğretmen adaylarının öğretmenliğe yönelik istekliliklerinin de yüksek olduğu belirtilmektedir. İsteklilikleri de motivasyonlarını artırabilecek bir niteliktir (Beşoluk ve Horzum, 2011). Öğretmen adayları açısından elde edilen bulgu Kao, Wu ve Tsai'nin (2011) çalışmalarında ilköğretim öğretmenleri açısından da benzer olarak tespit edilmiştir.

Bunun yanında araştırmada öğretmen adaylarının internet kullanım becerilerinin web tabanlı mesleki gelişime yönelik motivasyonlarını etkileyen bir değişken olarak bulunmamıştır. Web tabanlı mesleki gelişim uygulamaları internet temelli olduğundan araştırmadan beklenen motivasyonlarında farklılık çıkmasıdır. Ancak öğretmen adaylarının internet ve teknolojiye yönelik dersler almaları ve internet üzerinden dersler alıyor olmaları (Horzum, 2012, 2013) onların böyle bir eğitime yönelik hazır bulunuşluklarını artırmaktadır (Demir Kaymak ve Horzum, 2013). Hazır bulunuşluklarının artması ise bu tür uygulamalara hakim olmalarını ve motivasyonlarının yüksek olmasını sağlamış olabilir. Ayrıca öğretmen adayları açısından elde edilen bulgu Kao, Wu ve Tsai'nin (2011) çalışmalarında ilköğretim öğretmenleri açısından da benzer olarak bulunmuştur. Aynı şekilde Horzum, Albayrak ve Ayvaz (2012) ilköğretim öğretmenlerinin uzaktan eğitim deneyimlerine göre böyle bir eğitime yönelik inanç ve algılarında farklılık oluşturmadığını ortaya koymuştur.

Ayrıca öğretmen adaylarının web tabanlı gelişime yönelik motivasyonlarının bölüm değişkeni açısından ise kişisel ilgi ve sosyal uyarı alt boyutlarında farklılaştığı ortaya çıkmıştır. Kişisel ilgi boyutunda BÖTE bölümü öğrencilerinin daha yüksek motivasyona sahip olduğu ortaya çıkmıştır. BÖTE bölümünde öğrenim gören öğrencilerin öğrenim sürelerince internet temelli eğitimle ilişkili birçok ders almaları ve alanlarının teknoloji olması nedeniyle böyle bir eğitime yönelik kişisel ilgililerinin yüksek olması beklenen bir durumdur. Ayrıca bu öğretmen adayları hâkim oldukları ve meslekleri olan bir alanda mesleki gelişime yönelik motivasyon geliştirmeleri doğaldır.

Bunun yanında sosyal uyarı boyutunda ise matematik bölümü öğretmen adaylarının daha yüksek motivasyona sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Sosyal uyarı boyutunda web tabanlı mesleki gelişim uygulamalarının tercih edilme nedenleri sıradanlıktan ve can sıkıntısından kurtulmak, öğretme baskısından kaçmak ve hayatlarındaki boşluğu doldurmaktır. Bu yönüyle ele alındığında matematik öğretmenliği öğretmen adaylarının böyle bir eğitime yönelik motivasyonlarını sosyal uyarı açısından tercih ettiklerini göstermektedir.

Araştırma sonuçlarından yola çıkarak Milli Eğitim Bakanlığı tarafından web tabanlı hizmet içi eğitimler yürütüldüğü düşünüldüğünde öğretmen adaylarının web tabanlı mesleki gelişime yönelik motivasyonlarını artırmaya yönelik dersler ve uygulamalar geliştirilmesi önerilmektedir. Bunun yanında benzer bir çalışmanın öğretmenlerle de yapılması önemli sonuçlar sağlayacağı düşünülmektedir.

Kaynakça

Allen, I. E. ve Seaman, J. (2011). Going the distance: Online education in the United States. <http://sloanconsortium.org/publications/survey/pdf/learningondemand.pdf> adresinden 04.03.2012 tarihinde erişilmiştir.

Beşoluk, Ş. ve Horzum, M. B. (2011). Öğretmen Adaylarının Meslek Bilgisi, Alan Bilgisi Dersleri ve Öğretmen Olma İsteğine İlişkin Görüşleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 44(1), 17-49.

Horzum, M. B. ve Canan Güngören, Ö. (2012). A Model For Beliefs, Tool Acceptance Levels and Web Pedagogical Content Knowledge of Science and Technology Preservice Teachers Towards Web Based Instruction. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 13(3), 50-69.

Çakır, Ö. ve Horzum, M. B. (2013). Adaptation Motivation Toward Web-Based Professional Development Scale and Examining Pre-Service Teachers Motivation Toward Web-Based Professional Development Perception in Terms of Different Variables. *3rd World Conference on Educational Technology Researches*, 7-9 November 2013, Antalya.

Demir Kaymak, Z. ve Horzum, M. B. (2013). Çevrimiçi Öğrenme Öğrencilerinin Çevrimiçi Öğrenmeye Hazır Bulunuşluk Düzeyleri, Algıladıkları Yapı ve Etkileşim Arasındaki İlişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 13(3), 1783-1797.

Downer, J. T., Kraft-Sayre, M. E. ve Pianta, R. C. (2009). Ongoing, Web-Mediated Professional Development Focused On Teacher-Child Interactions: Early Childhood Educators' Usage Rates And Self-Reported Satisfaction. *Early Education and Development*, 20(2), 321-345.

Fraenkel, J. R. ve Wallen, N., E. (2006). *How to design and evaluate research in education*. New York: McGraw-Hill.

Giguere, P. J., Formica, S. W. ve Harding, W. M. (2004). Large-Scale Interaction Strategies for Web-Based Professional Development. *The American Journal of Distance Education*, 18(4), 207-223.

Horzum, M. B. (2012). The Effect of Web Based Instruction on Students' Web Pedagogical Content Knowledge, Course Achievement and General Course Satisfaction. *Çukurova University Faculty of Education Journal*, 41(1), 36-51.

Horzum, M. B., Albayrak, E. & Ayvaz, A. (2012). Sınıf Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitimde Uzaktan Eğitime Yönelik İnançları. *Ege Eğitim Dergisi*, 13(1), 56-72.

Horzum, M. B. (2013). An Investigation of Pre-Service Teachers' Web Pedagogical Content Knowledge with Respect to Department and Gender. *Journal of Teaching and Education*, 2(3), 161-167.

Internet World Stats (2012). Internet World Stats: Usage and Population Statistics. <http://www.internetworldstats.com/> adresinden 10.07.2014 tarihinde erişilmiştir.

Kao, C. P. ve Tsai, C. C. (2009). Teachers' Attitudes Toward Web-Based Professional Development, with Relation to Internet Self-Efficacy and Beliefs about Web-Based Learning. *Computers & Education*, 53(1), 66-73.

Kao, C. P., Wu, Y. T. ve Tsai, C. C. (2011). Elementary School Teachers' Motivation Toward Web-Based Professional Development, and the Relationship with Internet Self-Efficacy and Belief about Web-Based Learning. *Teaching and Teacher Education*, 27, 406-415.

Pianta, R. C., Mashburn, A. J., Downer, J. T., Hamre, B. K. ve Justice, L. (2008). Effects of Web-Mediated Professional Development Resources on Teacher-Child Interactions in Pre-Kindergarten Classrooms. *Early Childhood Research Quarterly*, 23(4), 431-451.

Treacy, B., Kleiman, G. ve Peterson, K. (2002). Successful Online Professional Development. *International Society for Technology in Education*, 30(1), 42-47.

Whitaker, S., Kinzie, M., Kraft-Sayre, M. E., Mashburn, A. ve Pianta, R. C. (2007). Use and Evaluation of Web-Based Professional Development Services Across Participant Levels of Support. *Early Childhood Education Journal*, 34(6), 379-386.